

Mikael Lindberg
Tel: 010-698 13 16
mikael.lindberg
@naturvardsverket.se

BESLUT
2020-08-03   Ärendenr:
NV-05475-20

Regeringskansliet
Miljödepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Delredovisning två av uppdrag Behov av underlag med anledning av kommissionens formella underrättelse om brister i Sveriges Natura 2000 nätverk

Naturvårdsverket delredovisar underlaget till ovanstående uppdrag genom bilagd skrivelse, ”*Underlag till regeringen med anledning av kommissionens formella underrättelse om brister i Sveriges Natura 2000-nätverk*”.

Delredovisningen avser kompletterande svar på frågor från regeringskansliet angående det underlag som bifogades till Naturvårdsverkets första delredovisning (den 7 juli). Bifogat är även en uppdaterat version av underlaget.

Beslut om denna skrivelse har fattats av enhetschef Maano Aunapuu.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit handläggare Mikael Lindberg, föredragande, samt handläggare Anne-Li Maurin och Birgitta Olsson.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför nammunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Maano Aunapuu

Mikael Lindberg

Kopia till:
Havs- och Vattenmyndigheten

Underlag till regeringen med anledning av kommissionens formella underrättelse om brister i Sveriges Natura 2000- nätverk

NV-05475-20

Detta är version nr 2 av underlaget, justerat av Naturvårdsverket 2020-08-03.

Naturvårdsverket fick den 23 juni 2020 uppdrag (2020-06-22/M2020) från Miljödepartementet att ta fram underlag till regeringens svar med anledning av EU Kommissionens formella underrättelse om brister i Sveriges Natura 2000-nätverk. Naturvårdsverket har uppdaterat underlaget med anledning av följdfrågor från Miljödepartementet, daterat till den 16 juli 2020.

Underlaget från Naturvårdsverket har tagits fram genom bedömningar av material inom pågående EU-pilot (underlag från Staffan Löwhagen, Miljödepartementet), material från den senaste artikel 17-rapporteringen, data från den aktuella Standard Data Form (EU:s databas där aktuella data för Natura 2000-områden lagras), de tre regeringsbesluten om Natura 2000-nätverket efter 2014, och de förslag på nya Natura 2000-områden som redovisats av Naturvårdsverket 2015. För naturtypen grässandhed har synpunkter inhämtats från Anders Jacobson, SLU, och för fladdermusarterna från Johnny De Jong, SLU. Via Johnny De Jong har vi även fått tillgång till

samtliga inventeringsdata för Bechsteins fladdermus från 2005 fram till nu. Från BirdLife Sverige har vi fått tillgång till aktuella gränser över IBA-områden (International Bird Areas), och med hjälp av dessa har vi tagit fram data och kartor för underlaget beträffande fågeldirektivet.

Länsstyrelsernas arbete med kvalitetssäkring av de föreslagna områdena pågår, men redovisas ej i detta underlag, med ett undantag. Kvalitetssäkringarna bedöms inte ha påverkat Naturvårdsverkets bedömningar.

Naturvårdsverkets svar är för varje brist uppdelat på ställningstagande, och motivering till ställningstagande. I vissa fall refererar svaren även till de liggande förslagen på nya N2000-områden som bedöms som särskilt lämpliga för att åtgärda bristerna.

För de naturtyper och arter där Havs- och vattenmyndigheten har sakansvaret står de för ställningstagande och kommentarer.

1650 Smala Östersjövikar (boreal region)

Kommissionens synpunkter och Regeringskansliets kommentarer

Kommissionens slutsatser (enligt bilaga 1): ” **IN MOD 1**) Ingen förändring sedan januari 2014. 2) Utbredningsområdet jämfört med artikel 17 är uppenbarligen inte täckt. 3) Andelen livsmiljö som ingår i nätverket för områden av gemenskapsintresse är mycket liten (mindre än 1 %) jämfört med information tillgänglig från SDF och rapporteringen enligt artikel 17 för perioden 2007–2012.”

Om Natura 2000-nätverket i en viss biogeografisk region täcker mindre än 20 % av livsmiljötypens totala areal i samma biogeografiska region, är det enligt kommissionen prioriterat att göra en förnyad bedömning av om nätverket av SCI-områden och föreslagna SCI-områden är tillräckligt. Enligt kommissionen täcker befintliga SCI-områden mindre än 1 % av den totala arealen av livsmiljötypen i boreal biogeografisk region. Enligt kommissionen är det vidare uppenbart att utbredningsområdet inte täcks.

Naturvårdsverket behöver ta ställning till om kommissionens slutsatser är korrekta (Natura 2000-nätverkets representativitet och areella täckning).

HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETENS STÄLLNINGSTAGANDE:

Havs- och vattenmyndigheten bedömer att EU KOMs slutsatser är korrekta.

MOTIVERING:

Sverige har uppskattat den totala arealen av naturtypen Smala Östersjövikar till 300 km² (“Surface area reported under Art 17 (km²) (field 2.4.1): 300. Method used (field 2.4.5): Estimate based on partial data with some extrapolation and modelling.”). Den sammanlagda arealen inom Natura 2000-nätverket är dock endast 2,48 km² (dvs. < 1%).

2330 Grässandhedar (boreal region)

Kommissionens synpunkter och Regeringskansliets kommentarer

Kommissionens slutsatser (enligt bilaga 1): ” **IN MOD/SR**

- IN MOD 1) Gäller det ytterligare område som nämns i Sveriges svar. 2) Underbyggs av den otillräckliga geografiska täckningen och arealtäckningen för denna livsmiljö i SE-BOR som kan ses när man jämför uppgifter i SDF med artikel 17-uppgifter.
- SR gäller andra potentiella områden som behöver ytterligare efterforskning.”

Om Natura 2000-nätverket i en viss biogeografisk region täcker mindre än 20 % av livsmiljötypens totala areal i samma biogeografiska region, är det enligt kommissionen prioriterat att göra en förnyad bedömning av om nätverket av SCI-områden och föreslagna SCI-områden är tillräckligt. Enligt kommissionen ger befintliga SCI-områden en otillräcklig geografisk täckning och arealtäckning för denna livsmiljötyp i den boreala biogeografiska regionen i Sverige.

Naturvårdsverket behöver bedöma om kommissionens slutsatser är korrekta (Natura 2000-nätverkets representativitet och areella täckning).

Naturvårdsverket behöver överväga vilka åtgärder (inventering eller annat) som behövs för att förbättra kunskapsunderlaget för att åtgärda bristen SR, redovisa om arbete för att förbättra kunskapsunderlaget redan pågår samt föreslå en tidsplan för att avhjälpa bristen.

NATURVÅRDSVERKET'S STÄLLNINGSTAGANDE:

Naturvårdsverket bedömer att EU KOMs bedömning IN MOD är korrekt med avseende på både areell täckning och representativitet. Naturvårdsverket bedömer även att EU KOMs synpunkt på SR är korrekt.

MOTIVERING:

IN MOD är enligt Naturvårdsverkets bedömning korrekt både med avseende på areal och representativitet. Naturtypen har dålig bevarandestatus och enligt senaste artikel 17 rapporteringen är naturtypens areella täckning av Natura 2000 områden bara cirka 8%. Areell täckning bedöms därför vara för låg, i synnerhet eftersom preliminära undersökningar (Åkerhjelm et al. 2017) tyder på att naturtypens utbredningsområde och areal kan vara betydligt större än tidigare rapporterat. De nuvarande Natura 2000-områdena är få och koncentrerade till den boreala zonens allra sydligaste del.

Två förslag på nya områden finns, ett i Västra Götalands, och ett i Uppsala län (SE0210374). Efter kvalitetssäkring av båda områdena i juni 2020 har det dock visat sig att området i Västra Götaland inte innehåller naturtypen. Naturvårdsverket kommer till regeringskansliet med ett ändringsförslag efter 10 augusti. Naturvårdsverket behöver stämma av ändringsförslaget med Länsstyrelsen i Västra Götaland. Klassningen för området i Uppsala län är korrekt, och det var det området som nämndes i Sveriges svar på piloten.

Beträffande SR-bristen återstår den enligt Naturvårdsverkets bedömning, avstämd med Anders Jacobsson (ArtDatabanken, SLU). Nämnad rapport från 2017 utgjordes av automatklassning för hela Sverige, den indikerar att arealen av naturtypen kan vara högre än vad som rapporterats i den senaste artikel 17-rapporteringen, men den är inte användbar för urval av områden. ArtDatabanken har fältbesökt några slumpvist utvalda av de automatklassade områdena (en icke granskad rapport om det arbetet finns nu Naturvårdsverket). Detta material bedöms dock i dagsläget inte mer användbart för vetenskapligt urval av områden än det som fanns till hands 2014. Naturvårdsverkets bedömning är att en inventering genom flygbildstolkning och utvalda, riktade fältbesök skulle resultera i ett tillräckligt underlag, klart senast december 2021.

Preliminär tidsplan för detta arbete:

- Planering av inventeringsupplägget med Metria och ArtDatabanken: sept-dec 2020;
- Uppdrag till Metria och ArtDatabanken att genomföra inventeringen: januari 2021;
- Genomförande av flygbildstolkning: februari-maj 2021;
- Genomförande av fältinventeringar maj-juli 2021;
- Analys av resultat och sammanställning av slutsatser aug-sep 2021;
- Rapportskrivning och redovisning till regeringskansliet okt-dec 2021.

1308 Barbastell (boreal region)

Kommissionens synpunkter och Regeringskansliets kommentarer

Kommissionens slutsatser (enligt bilaga 1): ”**IN MOD** - Kronoberg och södra delen av Jönköping.”

Kommissionens slutsats innebär att kommissionen anser att nya eller utökade Natura 2000-områden där arten förekommer behövs i Kronobergs län och södra delen av Jönköpings län. Det innebär att kommissionen bedömer att arten finns inom angivna områden och att nya eller utökade Natura 2000-områden behövs där.

Naturvårdsverket behöver ta ställning till om kommissionens slutsats IN MOD Kronoberg och södra delen av Jönköping är korrekt.

NATURVÅRDSVERKETS STÄLLNINGSTAGANDE:

Naturvårdsverket bedömer att EU KOMs bedömning IN MOD är korrekt.

MOTIVERING:

IN MOD är korrekt enligt Naturvårdsverkets bedömning. Visserligen finns redan några beslutade Natura 2000-områden i nämnda län ([REDACTED]) och arten har rödlistestatus NT och bevarandestatus God. Vid de senaste rapporteringarna bedömdes både rödlistestatusen och bevarandestatusen för arten att ha förbättrats jämfört med föregående rapporteringar. Ett varningstecken lyfts dock inom artikel 17-rapporteringen då artens habitat bedöms som för låg – ”7.1. Are area and quality of occupied habitat sufficient (for long-term survival)? – No”

Arten har ökat utbredningsområdet men habitaterna för arten minskar i kärnområdet på småländska höglandet (källa artikel 17-redovisning (factsheet) och Johnny De Jong, SLU). Kronobergs och Jönköpings län är av särskild vikt för artens bevarandestatus enligt ArtFakta.

Uppskattad täckning av population i N2000-nätverket är dessutom enligt artikel 17-rapporteringen bara 7,5 %, vilket är långt under riktvärdet 20 %.

Efter 2014 har [REDACTED] nya områden tillkommit, [REDACTED] – inte i de av bristen berörda länen Kronoberg och Jönköping.

[REDACTED] och en utökning i [REDACTED]
[REDACTED] finns bland de förslag som Naturvårdsverket lämnade till
regeringen 2015.

1323 Bechsteins fladdermus (kontinental region)

Kommissionens synpunkter och Regeringskansliets kommentarer

Kommissionens slutsatser (enligt bilaga 1): ” **IN MAJ** 1) Inget befintligt Natura 2000-område har utsetts för att skydda denna art i eller nära Ignaberga, vilket låg till grund för den föregående slutsatsen IN MIN. 2) Den lilla populationen av denna stationära fladdermus är akut hotad i Sverige.”

Naturvårdsverket behöver ta ställning till om kommissionens slutsats IN MAJ är korrekt. I detta ligger att bedöma om kommissionen haft fog för att ändra sin slutsats från IN MIN till IN MAJ.

Naturvårdsverket behöver ta ställning till vilka grottor inom förslag Grottorna i Ignaberga som fortfarande uppfyller de vetenskapliga kriterierna samt ta ställning till om Tykarpsgrottan utifrån dessa kriterier är mer lämpligt att föreslå till Natura 2000-nätverket och att motivera det ställningstagandet. I det sammanhanget behöver Naturvårdsverket undersöka om ett sådant ställningstagande kan göras med befintligt kunskapsunderlag eller om ytterligare inventering eller annan åtgärd krävs för att förbättra kunskapsläget.

NATURVÅRDSVERKETS STÄLLNINGSTAGANDE:

Naturvårdsverket bedömer att EU KOMs bedömning IN MAJ är korrekt.

Naturvårdsverket bedömer att EU KOMs slutsatser 1) & 2) är korrekta.

Naturvårdsverket bedömer att alla tre grottorna i förslaget ”Grottorna i Ignaberga” uppfyller de vetenskapliga kriterierna för att föreslås till Natura 2000-nätverket, samt att Tykarpsgrottan i lika hög grad uppfyller dessa kriterier. Vid en jämförelse mellan länsstyrelsens förslag ”Grottorna vid Ignaberga” och ”Tykarpsgrottan” kan dock konstateras att ”Grottorna vid Ignaberga” har ännu större betydelse, då det innehåller två av landets tre kända övervintringsplatser och en potentiell övervintringsplats för Bechsteins fladdermus, medan Tykarpsgrottan utgör den tredje av de kända övervintringsplatserna.

Naturvårdsverket föreslår därför att Regeringskansliet ger ett kompletterande uppdrag till länsstyrelsen i Skåne att undersöka behovet att föreslå även Tykarpsgrottan till Natura 2000-nätverket.

MOTIVERING:

Bedömningen IN MAJ är korrekt. Arten är akut hotad, har dålig bevarandestatus och liten population (bästa uppskattning 200 individer

totalt i Sverige), och inget område är utpekade för arten i Sverige. Den tidigare bedömningen IN MIN var rimligen felaktig, den borde ha varit IN MAJ. Med tanke på artens akuta hotstatus, samt geografiska och genetiska isolering är det rimligt att betydligt mer än 60% av artens viktigaste områden ingår i nätverket, helst närmare 100%, eftersom arealen habitat för arten bedöms som mycket mindre än referensarealen enligt artikel 17-rapporteringen. Enligt Johnny de Jong (SLU) är det högt prioriterat att skydda de kända övervintringslokalerna. Härvidlag kan konstateras att en viktig lokal, Tykarpsgrottan, saknas i länsstyrelsens förslag på nya Natura 2000-områden. Lämpliga livshabitat för jakt och fortplantning under sommaren är också av vikt, och mycket talar för att hålträd även utnyttjas för övervintring. Halvöppna skogar, förekomst av hålträd, samt blöta partier med hög koncentration av insekter är av stor betydelse för sommarlokalerna. Denna beskrivning stämmer väl överens med de områden som länsstyrelsen prioriterat som förslag.

I dagsläget är inga Natura 2000-områden beslutade för arten.

Länsstyrelsen i Skåne föreslår sex nya områden och tillägg i ett område (SE0420332, SE0420333, SE0420334, SE0420335, SE0420184, SE0430182, och SE0420134).

Vid bedömning av deras lämplighet som Natura 2000-områden bör länsstyrelsens totalbedömning av områdenas respektive betydelse för nätverket observeras. Dessa bedömningar är baserade på EU-kommissionens riktlinjer för Standard Data Form, https://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/habitatsdirective/docs/standarddataforms/notes_en.pdf, en offentlig databas över alla Natura 2000-områden som Naturvårdsverket håller uppdaterar varje år. När nya förslag på Natura 2000-områden tas fram av länsstyrelserna har de också i uppdrag att redovisa de bedömningar som ska ingå i denna databas. De ovan citerade bedömningarna avser "Global assessment of the value of the site for conservation of the species concerned" – denna bedömning bör rimligen också utgöra en bra bedömningsgrund för utpekande av områden;

Grottorna vid Ignaberga, Hovdala och Brantaberg-Oreberg – A
Göingeåsen – B
Tjörnarp – C
Stenshuvud – D

Vad gäller fråga 2 - " vilka grottor inom förslag Grottorna i Ignaberga som fortfarande uppfyller de vetenskapliga kriterierna samt ta ställning till om Tykarpsgrottan utifrån dessa kriterier är mer lämpligt att föreslå till Natura 2000-nätverket och att motivera det ställningstagandet."

- gör Naturvårdsverket följande bedömning. För de två nordligaste grottorna (kallade "Bergensgrottan" och "Champinjongrottan") är bedömningen tveklös. Upprepade årliga inventeringar har visat att de utgör viktiga övervintringslokaler för arten. När det gäller den sydligaste grottan ("Linne'grottan" eller "Vedhyggegrottan") så finns inga konstaterade förekomster av Bechsteins fladdermus varför skydd av denna grotta måste sägas ha lägre prioritet än de övriga två. Länsstyrelsens argument att inkludera även denna grotta i förslaget bedöms ändå som rimligt i och med att grottan är en potentiell restaureringsmiljö, dvs att det med små medel kan vara möjligt att tillskapa ytterligare övervintringshabitat för arten där.

Beträffande Tykarpsgrottan kan konstateras att även denna grotta enligt inventeringar utgör ett lämpligt övervintringshabitat för arten, av samma betydelse som de två nordligare grottorna i länsstyrelsens förslag. Dessa bedömningar kan göras utifrån befintligt underlag. Tykarpsgrottan borde enligt Naturvårdsverkets riktlinjer också ha föreslagits ingå i nätverket. Naturvårdsverket föreslår därför att Regeringskansliet ger ett kompletterande uppdrag till länsstyrelsen i Skåne att undersöka behovet att föreslå även detta område till nätverket.

1355 Utter (kontinental region)

Kommissionens synpunkter och Regeringskansliets kommentarer

Kommissionens slutsatser (enligt bilaga 1): ” **IN MIN** Det har inte skett någon förändring i den kontinentala regionen.”

Naturvårdsverket behöver ta ställning till om kommissionens slutsats **IN MIN** är korrekt.

NATURVÅRDSVERKETS STÄLLNINGSTAGANDE:

Naturvårdsverket bedömer att **EU KOM** bedömning **IN MIN** är korrekt.

MOTIVERING:

IN MIN är korrekt enligt Naturvårdsverkets bedömning. Inga nya regeringsbeslut har tagits sedan 2014. Utter har enligt senaste Artikel 17 rapporteringen dålig bevarandestatus men positiv trend. Populationen har ökat i regionen men täckningen räknat på population ligger på cirka 16%, vilket Naturvårdsverket bedömer för lågt.

8330 Havsgrottor (marin atlantisk region) (HaVs sakansvar)

Kommissionens synpunkter och Regeringskansliets kommentarer

Kommissionens slutsatser (enligt bilaga 1): ”IN MAJ/IN MIN

IN MAJ eftersom det ännu inte finns några områden i SE-MATL.

- IN MIN eftersom livsmiljötypen måste läggas till i SDF för de två befintliga områden som noterats av Sverige.

- Om dessa två områden är de enda lokalerna för denna livsmiljötyp i regionen kan IN MAJ också tas bort.”

Som framgår av kommissionens slutsatser avseende denna livsmiljötyp i den formella underrättelsen, kan IN MAJ tas bort om de två förekomster av livsmiljötypen som Sverige identifierat är de enda lokalerna för livsmiljötypen. För att kommissionen ska anse att bristen IN MAJ/IN MIN är åtgärdad, måste Sverige utöver att komplettera naturtypsförekomststoppgifterna för två befintliga Natura 2000-områden med livsmiljötypen, med största sannolikhet även tydliggöra huruvida de två identifierade förekomsterna är de enda eller om det finns fler.

Naturvårdsverket behöver ta ställning till om kommissionens slutsats IN MAJ/IN MIN är korrekt.

Naturvårdsverket behöver undersöka om ett tydliggörande kan göras med befintligt kunskapsunderlag eller om ytterligare inventering eller annan åtgärd krävs för att förbättra kunskapsläget.

HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETENS STÄLLNINGSTAGANDE:

Havs- och vattenmyndigheten bedömer att EU KOMs slutsats IN MIN är korrekt. Vidare bedömer Havs- och vattenmyndigheten att IN MAJ bör tas bort när IN MIN åtgärdats

MOTIVERING:

Kommissionen har dubbla anmärkningar angående havsgrottor (IN MIN och IN MAJ). IN MIN gäller uppdateringen av SDF för de områden, Kullaberg (SE0430092) och Bjärekusten (SE04240138) där havsgrottor noterats.

Anmärkningen IN MAJ gäller om dessa två förekomsterna är de enda eller om det finns fler havsgrottor.

Havs- och vattenmyndighetens bedömning är att IN MIN är korrekt och att detta kan åtgärdas genom ett regeringsbeslut och korrigerande av SDF där förekomsterna noteras.

Vad gäller IN MAJ är Havs- och vattenmyndighetens bedömning att alla kända förekomster av havsgrottor är inkluderade då de i Kullaberg och Bjärekusten noteras i SDF.

1364 Gråsäl (marin baltisk region) (HaVs sakansvar)

Kommissionens synpunkter och Regeringskansliets kommentarer

Kommissionens slutsatser (enligt bilaga 1): ” - IN MIN många befintliga Natura 2000-områden där arten potentiellt kan förekomma men där den inte anges i SDF.”

Notera att kommissionens slutsatser avseende arten gråsäl i marin baltisk biogeografisk region innefattar dels IN MIN, dels CD. Bristen såvitt gäller CD, behandlas i avsnitt 3.1.2.

Kommissionen anger i sin slutsats i den formella underrättelsen att det finns många befintliga Natura 2000-områden där arten potentiellt kan förekomma. Det finns bara ett relevant förslag som bereds inom Regeringskansliet.

Naturvårdsverket behöver ta ställning till om kommissionens slutsats är korrekt. I detta ligger även att bedöma kommissionens slutsats mot bakgrund av de förslag som regeringen beslutat om [i december 2016] och som rör gråsäl.

Om Naturvårdsverket bedömer att kommissionens slutsats är korrekt, behöver Naturvårdsverket även bedöma vilka åtgärder (t.ex. inventering, uppdrag till länsstyrelserna att lämna förslag till ändringar i Natura 2000-nätverket etc.) som behöver vidtas för att slutligt kunna avgöra om arten ska läggas till i artförekomstuppgifterna för befintliga Natura 2000-områden.

Om Naturvårdsverket bedömer att kommissionens slutsats inte är korrekt, behöver Naturvårdsverket även lämna underlag för regeringens argumentation för att arten inte är potentiellt förekommande i befintliga Natura 2000-områden.

HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETENS STÄLLNINGSTAGANDE:

IN MIN avser brist i rapportering av arten gråsäl för Natura 2000-områden där den potentiellt förekommer inte anges i SDF.

Havs- och vattenmyndighetens bedömning är att kommissionens slutsats är korrekt och att detta kan åtgärdas genom att komplettera med arten gråsäl i de Natura 2000-områden där de förekommer.

3110 Näringsfattiga sjöar (alpin region) (HaVs sakansvar)

Kommissionens synpunkter och Regeringskansliets kommentarer

Kommissionens slutsatser (enligt bilaga 1): ”CD Det kvarstår fem områden av gemenskapsintresse från vars SDF denna livsmiljötyp (naturtyp) bör strykas. Den måste också strykas från referensuppgifterna.”

Regeringen har den 31 maj 2018 beslutat om ändringar i Natura 2000-nätverket som bl.a. innefattar att den aktuella livsmiljötypen stryks från fem befintliga Natura 2000-områden.

Naturvårdsverket behöver klargöra om det ändå återstår fem Natura 2000-områden för vilka livsmiljötypen fortfarande behöver strykas, dvs. om kommissionens slutsats är korrekt.

Naturvårdsverket behöver i så fall även klargöra om Naturvårdsverkets förslag som bereds inom Regeringskansliet åtgärdar bristen i dess helhet. Naturvårdsverket behöver också bekräfta att Naturvårdsverket till kommissionen har rapporterat de ändringar avseende livsmiljötypen som regeringen beslutade om genom regeringsbeslutet den 31 maj 2018.

HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETENS STÄLLNINGSTAGANDE:

Havs- och vattenmyndigheten bedömer att EU KOMs slutsats är korrekt samt att de förslags som nu bereds inom Regeringskansliet åtgärdar bristen i sin helhet

MOTIVERING:

Havs- och vattenmyndigheten bedömer att detta sedan tidigare redan har hanterats 2015 då SE informed that the Environmental Protection Agency submitted a proposal for changes to the Natura 2000 network to the Government in May 2015. The proposal includes updates to the information entailing the removal of habitat type 3110 from the habitat list in the SDF for existing Natura 2000 sites in the alpine region. The Environmental Protection Agency's proposal is currently being processed by the Government Offices of Sweden.

6110 Basiska berghällar (alpin livsmiljötyp)

Kommissionens synpunkter och Regeringskansliets kommentarer

Kommissionens slutsatser (enligt bilaga 1): ”CD Det kvarstår två områden av gemenskapsintresse från vars SDF denna livsmiljötyp bör strykas. Den måste också strykas från referensuppgifterna.”

Regeringen har den 31 maj 2018 beslutat om ändringar i Natura 2000-nätverket som bl.a. innefattar att den aktuella livsmiljötypen stryks från befintliga Natura 2000-områden.

Naturvårdsverket behöver klargöra om det ändå återstår två Natura 2000-områden för vilka livsmiljötypen fortfarande behöver strykas, dvs. om kommissionens slutsats är korrekt.

Naturvårdsverket behöver i så fall även klargöra om Naturvårdsverkets förslag som bereds inom Regeringskansliet åtgärdar bristen i dess helhet.

NATURVÅRDSVERKETS STÄLLNINGSTAGANDE:

Naturvårdsverket bedömer att kommissionens slutsats är korrekt vad beträffar de två områdena, men inte korrekt vad beträffar ”referensuppgifterna”, om man med dessa avser referenslistorna.

MOTIVERING:

Två områden med naturtypen återstår i alpin zon (SE0820167 och SE0820722). Genom att besluta om Naturvårdsverkets förslag beträffande dessa områden kan RK åtgärda bristen i sin helhet. Referenslistorna för både utpekande och artikel 17-rapportering är uppdaterade så att denna naturtyp är struken från alpin zon. Ändringen gjordes i samband med att den nya referenslistan för 2018 beslutades.

1364 Gråsäl (marin baltisk region) (HaVs sakansvar)

Kommissionens synpunkter och Regeringskansliets kommentarer

Kommissionens slutsatser (enligt bilaga 1): ” CD gäller behovet av att lägga till både den marina biogeografiska regionen och populationsuppgifter i SDF där detta saknas.”

Naturvårdsverket behöver ta ställning till om kommissionens slutsats är korrekt. Naturvårdsverket behöver vid behov göra nödvändiga justeringar i SDF alternativt redovisa när nödvändiga justeringar i SDF kommer att vara utförda.

NATURVÅRDSVERKETS STÄLLNINGSTAGANDE:

Naturvårdsverket bedömer att kommissionens slutsats är felaktig, och att denna brist är åtgärdad. Havs- och vattenmyndigheten instämmer i Naturvårdsverkets bedömning om att kommissionens slutsats är felaktig och att denna brist är åtgärdad.

MOTIVERING:

SDF är nu uppdaterad så att marin biogeografisk zon och populationsuppgifter är angivna för samtliga relevanta Natura 2000-områden. Uppdateringen gjordes 28/12 2018. Alla populationsuppgifter är inte numeriska, men det är finns inget krav att de ska vara det i instruktionerna till SDF.

1351 Tumlare (marin baltisk region) (HaVs sakansvar)

Kommissionens synpunkter och Regeringskansliets kommentarer

Kommissionens slutsatser (enligt bilaga 1): ”CD: För att se över den populationskategori som anges för SE0330308 Hoburgs bank och Midsjöbankarna: Den har tilldelats klass C vilket inte är förenligt med det faktum att den skulle omfatta 400–500 individer vilket, på grundval av de uppgifter som lämnats genom artikel 17-databasen, skulle innebära att 44 % av populationen omfattas av Natura 2000.”

Naturvårdsverket behöver ta ställning till om kommissionens slutsats är korrekt. Naturvårdsverket behöver vid behov göra nödvändiga justeringar i SDF alternativt redovisa när nödvändiga justeringar i SDF kommer att vara utförda.

HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN STÄLLNINGSTAGANDE:

Havs- och vattenmyndigheten bedömer att EU KOMs slutsats är korrekt, se dock förbehåll i motivering nedan.

MOTIVERING:

Havs- och vattenmyndigheten bedömer kommissionens slutsats som korrekt vad gäller bedömningen av klass A, B eller C om detta ska göras på populationsnivå, i det här fallet Östersjöpopulationen av tumlare. I så fall bör populationskategorin för SE0330308 Hoburgs bank och Midsjöbankarna tilldelas klass A då området bedöms omfatta mer än 15 % av den totala populationen av Östersjötumlare.

Brister i förhållande till fågeldirektivet

Beställning av underlag från Miljödepartementet

I avsnitt 1.1 redogörs för kommissionens slutsatser i den formella underrättelsen.

Det avslutande avsnittet 4 i den formella underrättelsen innehåller kommissionens slutsatser. För slutsatserna om art- och habitatdirektivet hänvisar kommissionen till vad som närmare beskrivs i bilaga 1 till den formella underrättelsen. För fågeldirektivet finns i avsnitt 4 ingen motsvarande hänvisning till en bilaga, tabell eller lista som preciserar vilka brister som kommissionen anser att Sverige har i förhållande till fågeldirektivet.

Som nämnts i avsnitt 1.3 har kommissionen i den formella underrättelsen lagt in en tabell (s. 18–20) i vilken ”förtecknas de marina IBA-områden i Sverige [som till] mindre än två tredjedelar täcks av SPA-områden”.

I den formella underrättelsen förtecknas 20 IBA-områden.

Vad innebär bristerna i förhållande till fågeldirektivet?

Till skillnad från bristerna i förhållande till art- och habitatdirektivet, anger kommissionen i fråga om bristerna i förhållande till fågeldirektivet, inte vilka arter som t.ex. behöver ett förstärkt skydd genom Natura 2000-nätverket. I stället använder kommissionen förteckningen över IBA-områden som referens för att bedöma tillräckligheten av det svenska Natura 2000-nätverket av SPA-områden.

Miljödepartementet anser att den formella underrättelsen, läst tillsammans med kommissionens skrivelse 2015 i EU-piloten, måste tolkas som att kommissionen i den formella underrättelsen gör gällande att Sveriges nätverk av SPA-områden kan anses bristfälligt i förhållande till de 20 IBA-områden som förtecknas i tabellen i den formella underrättelsen och som till mindre än 2/3 täcks av SPA-områden.

- Naturvårdsverket behöver ta ställning till om kommissionens slutsats är korrekt. I detta ligger att ta ställning till kommissionens bedömning att IBA-områdena är områden av betydelse för bevarandet av fåglar. Underlaget behöver innefatta en bedömning av om respektive IBA-område helt eller delvis kan sägas utgöra områden av betydelse för bevarandet av fåglar enligt artikel 4.1 – 4.2 i fågeldirektivet. Om ett visst IBA-område (i sin helhet eller till viss del) bedöms inte utgöra ett sådant område av betydelse, behöver underlaget innefatta vetenskapliga bevis som visar det och som kan redovisas i regeringens svar till kommissionen. Naturvårdsverket ska redovisa underlag enligt denna punkt för tio IBA-områden åt gången den 31 oktober respektive den 31 december 2020. Naturvårdsverket ska prioritera sådana IBA-områden som berörs av förslag som bereds inom Regeringskansliet.

- Naturvårdsverket behöver ta fram underlag med kartor för respektive IBA-område och en översiktskarta för Sverige där det framgår var de olika IBA-områdena är belägna. Av kartorna behöver även framgå föreslagna och befintliga Natura 2000-områden enligt dels art- och habitatdirektivet, dels fågeldirektivet, som överlappar IBA-områdena.

NATURVÅRDSVERKETS STÄLLNINGSTAGANDE:

För svar se kartor i bilaga 1–21

- Naturvårdsverket behöver kontrollera om den täckningsgrad som kommissionen angett är korrekt avseende IBA-området Södra Midsjöbanken eftersom kommissionen i fråga om detta IBA-område i EU-piloten angett att området överlappas av SPA-områden i större utsträckning än vad kommissionen nu angett i den formella underrättelsen.

NATURVÅRDSVERKETS STÄLLNINGSTAGANDE:

Naturvårdsverket bedömer att den täckningsgrad som EU KOM angett är korrekt.

MOTIVERING:

Enligt de beräkningar som Naturvårdsverket redovisar (se bilaga 22, raden för IBA Södra Midsjöbanken, samt bilagd karta över IBA Södra Midsjöbanken, bilaga 15) med aktuell gräns på IBA-området är täckningsgraden på överlappet mellan aktuellt IBA-område och aktuellt SPA-område 29,60%. Skillnaden gentemot den procentandel som kommissionen angett (29,80%) är försumbar.

- Naturvårdsverket behöver klargöra för respektive IBA-område om och i så fall i vilken omfattning de förslag som bereds inom Regeringskansliet åtgärdar den brist som kommissionen anser föreligger. Skäl: Förutsatt att regeringen medger bristen helt eller delvis, behöver regeringen kunna redovisa vilka åtgärder (för vart och ett av de 20 IBA-områdena) som regeringen avser att vidta för att avhjälpa bristen.

NATURVÅRDSVERKETS STÄLLNINGSTAGANDE:

Se tabell i bilaga 22. Som extra information innehåller den även överlapp mellan IBA och SCI-områden och naturreservat. Av tabellen framgår att

endast för nedanstående IBA-områden kan bristerna helt eller delvis avhjälpas med de förslag som nu bereds inom regeringskansliet:

1. Oskarshamnskusten IBA

Bristen kan åtgärdas helt eller delvis genom beslut av det föreslagna området SE0330301 Runnö. Detta skulle betyda en ökning av den arealmässiga täckningen av SPA från 19,12 till 29,94 %.

2. Nordöstra Skånes skärgårdskust IBA

Bristen kan åtgärdas helt eller delvis genom beslut av det föreslagna området SE0420138 Äspet. Detta skulle betyda en ökning av den arealmässiga täckningen av SPA från 3,7 till 3,99 %.

Inga av de övriga förslagen som bereds inom Regeringskansliet skulle kunna öka den arealmässiga täckningen av SPA i något IBA-område.

Bilagor:

Bilaga 1. Översigtskarta över marina IBA-områden

Bilaga 2- 21. Detaljkartor för enskilda IBA-områden

Bilaga 22. Tabell med areell täckning av enskilda IBA-områden i förhållande till beslutade och föreslagna SPA-områden, beslutade och föreslagna SCI-områden samt naturreservat

Bilaga 23. Biogeografiska regioner uppgifter före och efter ändring avseende gråsäl.

Bilaga 24. Reference_list_Alpine_2013

Bilaga 25. Reference_list_Alpine_april 2018